

Uppsala universitets Forum för Läkemedels och drogberoende

Uppsala den 2020-05-06

Remissvar på Finansdepartementets promemoria (Fi2020/01934/OU):

”Ett stärkt spelarskydd till följd av spridningen av sjukdomen covid-19”

Regeringen har i en promemoria lämnat förslag till tillfälliga spelansvarsåtgärder som avser att stärka skyddet för spelarna och motverka förekomsten av problemspelande.

Förslaget som ansvariga vid Finansdepartementet har tagit fram har gjorts mot bakgrund av de förändringar som har noterats på spelmarknaden den senaste tiden och som bedöms bero åtgärder som på Folkhälsomyndighetens anmodan lett fram till i ambitionen att begränsa spridning av det virus som orsakar COVID-19. I den karantän som nu föreligger finns många som riskerar att få problem med spelande. För att motverka detta har regeringen i sin promemoria föreslagit skärpta regler i fråga om insättnings- och förlustgränser samt inloggningstider. Vid online-spel föreslås att insättningar på spelkontot begränsas till högst 5 000 kronor per vecka. Denna förlustgräns föreslås för såväl kasino som vid spel på statliga värdeautomater på andra platser. Förslaget innebär ett obligatoriskt krav på begränsad inloggningstid vid kommersiellt online-spel och vid spel på statliga värdeautomater på andra platser än på ett kasino. Vidare föreslås att licenshavarnas erbjudanden om bonus ska begränsas till maximalt 100 kronor. Promemorian föreslås träda i kraft den 1 juni 2020 och upphöra att gälla vid utgången av 2020.

Undertecknad har tagit del av den aktuella promemorian och finner att de åtgärder som den föreslår motsvaras av vad som kan bedömas vara rimligt för att kunna nå fram till syftet att med tydlighet begränsa de problem som är kända som en följd vid ett problematiskt spelande. En del frågor som berör effektiviteten av vissa åtgärder kan dock vara av relevans att framhålla.

En begränsad inloggningstid för samtliga spelkonton hos en licenshavare med syfte att reducera risken för kundens exponering för ett beroendeframkallande beteende kan bidra till att skydda den spelande och det föreslagna taket för insättningar en hjälp att begränsa konsekvenserna för impulsiva satsningar. Det som dock kan vara svårt i detta sammanhang är att i likhet med att om tillgången till sprit för den alkoholberoende individen begränsas så ligger i själva sjukdomen att den beroende skulle söka sig till den illegala marknaden. I fallet med den

spelberoende skulle det innebära en risk denne söker sig till de olicensierade spelbolagen. För att komma till rätta med detta behövs åtgärder som effektivt begränsar tillgänglighet till de oseriösa bolagen, något som kanske försvåras av att det då handlar om frågor som inte enbart ligger på nationell nivå.

Att minskning av bonus kan ge en viss minskning av attraktionskraften är troligt även om den nog inte kan stå i paritet med det riskfulla som den aggressiva och förrädiska mediala reklamen utsätter sårbara individer för. Ett problematiskt spelande i dessa COVID-19 tider kan leda till oöverstigligena skulder som i sin tur kan intensifiera känslor av hopplöshet och särskild sårbarhet för psykisk ohälsa.

Regeringen har i denna promemoria uppdragit Spelinspektionen att följa utvecklingen på spelmarknaden och sedan månadsvis avlägga rapporter fram till en slutrapport den 1 september, 2020. Detta borde kombineras med samtidig uppföljning av berörda myndigheter när det gäller frågor om konsekvenser för hälsan hos aktiva kunder. Att aktivt bidra till att uppmärksamma kunder på vart man kan vända sig i krisartade situationer bör understrykas även från de licensierade spelbolagen då Corona-isoleringen ytterligare förstärker riskerna.

Sammanfattningsvis är det min uppfattning att de åtgärder som Regeringen föreslår när det gäller hantering den problematik som förväntas uppstå under det närmaste året efter utbrottet av COVID-19 har relevans i relation till de svårigheter som förväntas uppstå när enskilda individer fastnat i ett hasardspel-beroende. Som ovan indikerats ser vi dessutom att insatser mot de ekonomiska följderna för den spelande även måste kombineras med tillhandahållande av resurser som effektivt och på ett adekvat sätt fångar upp och hantera den hälsoproblematik som kan uppstå. Den problematiken berör såväl spelaren som anhöriga.

Uppsala den 6 maj, 2020

Fred Nyberg
Professor e.m. i biologisk beroendeforskning
Verksam vid U-FOLD Uppsala Universitet